

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
1 óra . 60 fillér
3 óra . 1.80 fill.Vidéken:
1 óra 1 kor. 20 fillér

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hová minden levele-
zés és egyéb küldem-
mény czimzendő.
Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Merkantilisták és agráriusok.

Kolozsvár, május 22.

Ma választanak kereskedőink és iparosaink kamarájukba képviselőket.

Örvendetes dolognak tartjuk, hogy a mostani választások nagyobb hullámba hozzák kereskedőinket és iparosainkat és az érdeklődést saját ügyeik iránt fokozzák.

Ideje is már annak, hogy iparosaink is tegyenek valamit. — Jóllehet mi a kereskedelmi és iparkamarát hatáskörénél, valamint szervezeténél fogva legkevésbé sem tartjuk kielégítő feyvernek az érdekeltek kezében, mint kezdet mindenestre figyelemre méltó ez is.

Ha vizsgáljuk a földbirtokos osztály szervezeteit, úgy bizony láthatjuk, hogy azok egyleteiket valódi várakká emelték és érdekeik megvédése czéljából ott minden lehetőt megtesznek.

A földbirtokosok, a gazdák egyletei igazi mintaképei a a harci szervezeteknek. Minden megye, minden kerület, minden gazdasági központ rendelkezik egy gazdasági egylettel, mely hatalmas pártfogókkal dicsekedik és messzeható befolyásra tud szert tenni.

Az ugynevezett agráriusok testületei befolyásukat képesek érvényesíteni kormányánál és törvényhozásnál, döntő sulyuk van a törvényhatóságokban és főfaktorok a képviselőválasztásoknál. Kitűnő szervezeteik az államban államot képeznek.

Az agrárius érdekek hangoztatására az egyleteknek külön közlönyök vannak, melyek fenn tartják az összekötő kapesot a tagok és egyletek között. Ez a sajtó radikálisan és kiméletlenül harcol az agrárius érdekek mellett, támadva mindazt, amire az agráriusoknak szükségük nincsen.

A kerületi és megyei érdekeltségek országgrészek szerint csoportosulnak hatalmas szervezetekben. Ősi nevek, százezer hol-

dak birtokosai, aranygyapjas, főhercegi agitátorok, bárói, grófi és hercegi koronák urai állnak ezen központi szervezetek élén, mindenhová terjedő befolyásukkal egyformán szolgálván az agrárius érdekeket fent az udvarnál, országgyűlésen, megyénél és lent a népgyűléseken, agitálva demagóg jelszavakkal.

Mig az agráriusok ilyen központosítással érdekeiket hatalmasan tudják védelmezni, addig az iparosok és kereskedők ugyszólván tehetetlenül folytonos belviszályok közöttállanak ellenségeikkel szemben.

A kereskedők és iparosok szervezetei, a kényszerszervezetek, számottevő befolyással egyáltalán nem bírnak. Egymástól majdnem teljesen függetlenül, sokszor szétszaggatva ellentétes érdekek által, alig képesek elhíttetni a döntő faktorokkal, hogy mögöttük az érdekeltek zöme áll.

Központosításról szólni sem lehet. A kamarai titkárok barátságos összejöveteleit és üzenetváltásait bizony senki sem mondhatja akezióznak s magától értetődőleg befolyása sem vehető számba.

Nem találunk ezen egyleteknél sem fényes neveket, sem befolyásos személyeket, mert ezek már ott vannak az agráriusok szervezeteinél.

Ha iparosaink végre-valahára hozzá akarnak kezdeni érdekeik hathatós védelméhez, nyilvánvaló, hogy minden lehetőt meg kell tenniök, hogy szervezeteiket kiépítsék.

Szokszor hallottuk már, hogy hiszen az iparosok és kereskedők (merkantilisták) érdekei nem ellentétesek a gazdák (agráriusok) érdekeivel. Ez a nézet pedig nagyon téves. Nemcsak külsőleg, hanem belsőleg is nagy az ellentét a két tábor között, melyet még nagyobbá tettek a kereskedelmi szerződéses, vámpolitika stb.

Midőn örülünk a kereskedők és iparosok ébredésének, szívből kívánjuk nekik a sikert, szer-

vezkedésüknek az erőt, a harc-
hoz az akaratot és a küzdelem-
hez a győzelmet.

(F. L.)

A csángók nyomora.

Egy csángó fiu levele.

Kolozsvár, május 21.

A csángó kérdéssel éppen ugy vagyunk, mint sok más kérdésekkel: Eleinte felkaptuk a dolgot, de azután sorsukra hagytuk a csángó testvéreket. Ezek biztak hennünk, sokan ide jönnek, de legtöbbször nyomorban térnek vissza, hirt adva a gazdag magyar testvérek szűkkeblőségéről.

Egy szegény csángó fiu is ott hagyta a távoli csángó falvakat és idejött közzénk, hogy szerencsét próbáljon. Palkó Jánosnak hívják a 12 éves fiut, a ki most a következő panaszos levelet írta haza Andrásfalvára (Bukovinába).

A levél eredeti szövegében a következő:

Kelt levelem Kolozsvár május 21-én s írom ezen pár sor írásom úgy mind Palkó János kedves fris egéséget kívánok kentek nek anna testvér és nano Marezi bácsi és szilvester bácsi hálá az istenek hogy egéségbe be vagyok egy részen másképen nem jól álok Kolozsvárig jöttem mer muszáj volt ami egy tekergő let belőlem most közeliténék andrásfalvára ha lehet ne csinajanak valamit mert nem jól nézeki vaj egy eseléd követ hogy egy kics gunyát szerezek magamnak me már le szakat minden gunya rolam mán nem volt mitesinájjak hát kolozsvárt a zuságot hordom mer mán nincs mit a még várok kedves tesvér Anna nanyo és sziveste bácsi és marci nagyon szépen kérem ne felejkének men az Isten meg veri, meg ne haraguyanak lesznek szivesek mer muzáj meg tegyem mer apám elhajtot Isten akor agyon egéséget mik 12 szeké szalma kirothad alol aszt kívánom amég élek maragynak békebe ezel bezárom levelmet maradok hü szerete be ugy mid Palkó János

Kolozsvár

Bizony nem vet szép világot

reánk ez a panaszló levél, melyet Andrásfalvára menesztett a fiatal csángó.

A mostoha leány bosszúja.

Gyilkos gyermek.

— Saját tudósinktól. —

Kolozsvár, május 21.

A Kolozsvártól egy órányira fekvő Bács községben néhány nap előtt egy rémes eset izgatta fel a lakosság kedély hangulatát. Szilágyi József bácsi földmivest, mostoha leánya fejszével leütötte és az áldozat néhány napi kinlódás után ma reggel meghalt. A gyilkos leány már a kolozsvári ügyészség fogházában várja méltó büntetését. Az esetről a következőket tudtuk meg.

A tett oka.

Csinos leány volt Szilágyi József mostoha leánya. Sokan forgolódtak körülötte, és beszéltek, hogy volt is neki választottja, kihez el is akart volna menni.

Nem jó szemmel nézte leánya szerelmét Szilágyi, a mostoha apa. Neki is szemet szurt szép mostoha leánya és gyakran tulságos hévvel járt körülötte és becézte őt. Leánya azonban hallani sem akart róla, hiszen mostoha atyja volt.

Szilágyi József egy idő óta valósággal üldözte szerelmével a szép leányt és mindenképen háljába akarta keríteni.

Az apa és leánya között ezek miatt folyton szaporodtak az izgatott jelenetek és mind gyakrabban veszekedés zaja és lár-mája hallatszott Szilágyi házából.

A leány azonban nem engedett és továbbra is szerette előbbi választottját.

Az utolsó veszekedés.

Türhetlenné vált végre a helyzet, midőn Szilágyi József, még féltékenykedni is kezdett. Szerdán e hó 15-én délelőtt meghallotta valakitől, hogy mostoha leánya találkozott szeretőjével.

Dühtől remegve szaladt haza és a lánynak szemrehányást tett

Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 Honi készítésű férfi öltöny 8 frt.**Réti Sándornál**

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 Honi készítésű felöltő 10 frt.

Telefon 471

Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 Honi készítésű nadrág 2 frt.**Réti Sándornál**

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 Honi készítésű fiu öltöny 2 frt 50 kr.

Telefon 471

Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 méter honi kelme 2 frt 50 kr.**Réti Sándornál**

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 öltöny mérték szerint elkészítve 16 frt.

Telefon 471

magaviselete miatt. Ujból üldözte szerelmével és kérte a leányt, hogy hallgassa meg.

A leány tudni sem akart erről, sőt fenyegette is, mostoha atyját, hogy feljeleníti és a falu csufjává teszi.

Szilágyi magán kívül neki ment a leálynak a ki futva menekült az erőszakos ember elől.

Az udvaron a leány felragadta a fejszét és avval állított mostoha apja elé.

Ujból kezdtek vitatkozni és veszekedni. az apa kérlelte a leányt, a leány megfenyegette az öreget.

A halálos ütés.

Midőn a szép szó nem használt, Szilágyi József meg akarta ragadni a leányt.

A leány ekkor hirtelen felémelte a fejszét és gyorsan lecsujtott vele atyja fejére. Szilágyi József vértől elborulva, azonnal összerogyott.

A leány kiáltásaira a rokonok és szomszédok gyorsan megjelentek és vérző Szilágyit ágyba fektették.

A gyilkos elfogatása.

Az előjáróság az esetet azonnal jelentette a kolozsvári ügyészségnek, a honnan Dániel Lajos kir. ügyész kiszállott Bácsba. Kihallgatta a halálra sebesített Szilágyit, a leányt, a rokonokat és tekintettel arra, hogy Szilágyi József halálán volt, a haláltusa idejére szabadlábon hagyta a leányt, azouban erősen figyelgette.

Szilágyi József ma reggel meghalt. Ennek következtében az ügyész a leányt a mai nap folyamán elfogatta és a kolozsvári ügyészségi fogházban helyeztette el.

A vizsgálat még most is folyik az ügyben. A szerencsétlen leány iránt általános a részvét.

Az öngyilkos számlája.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 21.

Egy erdélyi képviselő beszélt el ma a következő érdekes katonatörténetet, a mely „ékes” bizonyosságot tesz a katonáknál divó vaskalaposságról.

— Épeu most olvasom — kezdte el a történetet a képviselő, hogy D. Kristófné, egy köztisztviselőben álló erdélyi matróna 97 éves korában meghalt. — Eszembe jutott erről D. László, az elhunyt fia, egykori iskola-társam és barátom szomorú története. 1870-ben D. Laczi egy éves önkéntes volt Kolozsvárt. Szép, délezeg fiu volt. Szerették őt a leányok, szép asszonyok, sőt olyan rokonszenves volt, hogy még a fiuk között sem volt irigye soha.

Aztán nem tudom, hogy-hogy

nem, valahogy összeütközésbe került a fellebbvalóival s e fellett való elkeseredésében szolgálati fegyverével föbe lőtte magát. Nagy szenzáció volt ez akkor. Egész Erdélyben beszéltek róla. — Az egész családot megtörte a szerencsétlen fiu halála. A temetésen akkora volt a részvét, olyan imponzánsan ment végbe, a milyen csak a legtrikább esetben történik meg Erdélyben is.

Elképzelhető, hogy minő gyász költözött a D. házba. Szegény édes anyjának büszkesége és reménye volt a fiu.

Egy hétre a temetés után az öreg D.-né nagy pecsétes levelet kapott a fia századától. Azt hitte, hogy részvét-nyilatkozat van benne. Kinyitja, hát egy számla hull ki belőle.

Számla 2 és egynegyed krajczárról. A katonai számvetés ennyit számított fel a fegyvertöltényért, a mely a D. Laczi halálát okozta.

Mert a kincstárt nem érheti kár...

*

Ez pedig szó szerint megtörtént.

Részletek a meregyói gyilkossághoz.

— Saját tudósítónktól, —

Kolozsvár, május 21.

Már többször volt szó lapunk hasábjain a meregyói gyilkosságról. E hó 9-én. Meregyó községben megilkolták Kapuczán Onuczot.

Az ügyészség által azonnal megindított hivatalos nyomozás részleteiről most következőkben számolhatunk be.

Kezdetben csak annyit lehetett megállapítani, hogy az adószedő az ablakon keresztül érte egy lövés, mely rögtöni halálát okozta.

A bűnjelek lefoglalása után föltűnt dr. Dániel Lajos ügyésznek, hogy a pisztoly fojtása kapadohánnyal volt leszorítva, továbbá a golyó nagysága is meg egyezett azzal a golyóval, melyet a Sikó Kanut körjegyző ellen elkövetett gyilkossági kísérlet alkalmával foglalt le az ügyészség.

A pisztoly fojtásának és golyójának mindkét esetben való azonos volta arra indította Dániel ügyészt, hogy a vizsgálatot a legszélesebb irányba kiterjessze és megállapítsa, vajjon ki követte el Kapuczán adószedővel szemben a gyilkosságot. A csendőrség buzgó és erélyes föllépése után csakhamar sikerült a gyilkost egy meregyói oláh paraszt személyében letartóztatni.

Pányik Onuczának hívják a gyilkost, ki a kihallgatás alkalmával töredelmesen beismerte,

hogy ugyan ő volt az, a ki Sikó Kanut körjegyző ellen a gyilkossági merényletet elkövette. Ez az eset régebben történt, de mindeddig nem lehetett a való tényállást földeríteni,

A retyiczai erdőn haladtak ugyanis hetekkel ezelőtt Sikó Kanut körjegyző és dr. Vendelin járási orvos, mikor egész váratlanul két lövés is volt az erdő oldalain emelkedő szikláshelyről feljük irányozva. A lövések közül csak egyik talált, az is jelentéktelen sebesülést okozott dr. Vendelin járási orvos kezén, a másik lövés azonban czélt tévesztett.

A vizsgálat alkalmával Dániel ügyész a kapadohánnyal leszorított fojtást, a pisztoly golyót és a többi bűnjeleket magához vette, s mikor ugyanilyen fojtást és golyót talált a Kapuczán adószedő lelövése idején használt pisztolyban, rögtön intézkedett a vizsgálatnak ebben az irányban való kiterjesztéséről is.

Igy történt, hogy Pányik Onucz, mikor már látta, hogy nem menekülhet, kijelentette Dániel Lajos ügyész előtt, hogy ő követte el Sikó körjegyző és Vendelin orvos ellen is a merényletet, még pedig hat Meregyó községbeli jómódu parasztgazda fölbujtására, kik pénzáldozatok fejében rávették a gyilkos terv végrehajtására.

A fölbujtó gazdákat most szintén letartóztatta a bánffy-hunyadi csendőrség és tegnap délelőtt bekísérte a kir. ügyészséghez, mely a még gyanuban levő bűnrészesek kihallgatására is megtette a lépéseket.

H I R E K.

— A „Turul” czipőgyár üzemei. Hirt adtunk már a Turul czipőgyárüzemeiről, mely állami segélyt huz a honi ipar fejlesztése céljából, de a helyett külföldről hozatja a kész czipőket. A feltűnést keltő ügyben újabb terhelő bizonyíték merült fel a gyár ellen. A kereskedelmi miniszter szigorú vizsgálatot rendelt el, minek következtében minden irányban folyik a vizsgálat. A mikor a kormány a gyár létesítését, illetőleg jelentékeny anyagi támogatását elhatározta, a mértékadó szempontok közt volt az is, hogy a gyár magyar nyersterményt dolgoztasson fel; most pedig kitűnik, hogy a Gerhardus et Söhne czég, mely a „Turul” tulajdonképeni tulajdonosa, kizárólag keletindiai kecskébőröket készít ki, mert ezek a legolcsóbbak és ezt azután mint zergebőrt bocsátja áruba. A temesvári gyár tehát, ha üzemét meg is kezdi, magyar nyersterményt egyáltalán nem dolgoztat fel. A czipőgyár léte-

sítése ellen egyebként nemcsak a kisiparosok, hanem a kereskedők is felzudulnak, mert a gyár az összes nagyobb városokban felállított fióküzletek által a közvetítő kereskedelmet is rendkívül károsítja.

— Orvos gyűlés. Az országos orvos-szövetség kolozsvári fiókja a mentő egyesület helyiségében 1901. évi május 29-én délután 5 órakor tartja rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztár vizsgáló-bizottság jelentése.
4. Pénztárnok jelentése.
5. A fegyelmi bizottság, egyik alelnök és jegyző, valamint a választmány II-ik harmadának megválasztása.

Közgyűlés után este 8 órakor az orvosok a New-York szállodában társas vacsorára gyűlnek össze.

— Vizsgálatok. A kolozsvári tudomány-egyetemen már vigan folynak a szigorlatok és a különböző alapvizsgálatok. Az ev. ref. collegiumban most tartják az írásbeli érettségi vizsgálatokat. A kereskedelmi iskolában holnap kezdődik a vizsgaidő. Altalában nagy dologban vannak most a diákok. Mindenütt elevenség uralkodik. A sétatermek megnépesülnek tanuló diákokkal, kik nagyban nyelik a betűket, s kétségbeesve gondolnak egy esetleges bukásra, mely megrontaná a szünidőt. A levizsgázott diákok örömmel sétálnak végig a városon és esomagolnak az utra.

— Temetés. Tegnap délután 5 órakor temették el a hirtelenül meghalt Róth Ferencz mészáros. A temetésen óriási néptömeg vett részt. — Az özvegy és az öt árva sirva követték a koporsót, a melyben a családfentartót vitték örök nyugalomra. A temetőben Glasner Mózes főrabbi mondott megható beszédet, mely sokaknak szemébe könnyeket esalt. Az özvegy és az árvák iránt általános a részvét annál is inkább, mert Róth Ferenczet mindenki minny munkaszerető, derék és szorgalmas embert ismerte.

— Rakonczátlan rikkancs. Tegnap délután 4 órakor Róth Ferencz mészáros temetésénél megjelent Papp János ujságelárusító, a ki a nagy tömeg közé vegyülve, szitkokat szórt a zsidók ellen, sőt egy arra haladó fiúcskát ide-oda lökött is. Ebből zavar támadt, a minek vége az volt, hogy Papp Jánost a rendőr bevitte a tanácsházára.

— Bérkocsisok rendbentartása. Sok panasz merült fel a közönség körében a bérkocsisok ellen a sok visszaállítás és rendetlenség miatt. A főkapitány most rendeletet bocsátott ki, melylyel a rendőr biztosok utasítottak a legszigorubb ellenőrzés gyakorlására. A biztosok ezentúl beosztott sorrendben fogják a felügyeletet gyakorolni s ügyelni a tisztaságra és a szabályrendeletek betartására. Kívánatos, hogy a főkapitány rendeletének legyen foganatja.

— **Multság.** A kolozsvári czipász és ezimadia munkások szakegylete, saját pénztára gyarapítására, 1901. évi június 16-án (Vasárnap este) a Lövölde helyiségeiben, serpentin, confetti és nemzetközi világpostával egykötött nyári táncvigalmat rendez. Kezdeté pont fél 8 órakor. Belépti díj: Személyjegy 1.60 kor. Családjegy 3 személyre 4 kor. Jegyek előre válthatók fent nevezett szakegyletben Petőfi-u. (Kültorda) 21. sz. és Püspöki Miklós ur Mátyás király-téri üzletében. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Pénztárnyitás este 7 órakor.

Színház és Művészet.

Színházi műsor:

Szerda: Madarász.
Csütörtök: A bölcső.
Péntek: A modell.
Szombat: Koldusdiák.

*

* **Madarász.** A Pálmai Ilka vendégszereplései kissé kimerítették a közönséget, s így a Madarász tegnapi előadása, hogy időszzerű kifejezéssel éljünk, csak langyos fogadtatást és hüvös érdeklődést tudott előidézni. Pedig a szereplők, főként Bárdi, Perényi, Árpási, Kassai, Gyöngyi, Mezei és Dezséri teljes ambícióval játsztak, a kar pedig teljes tüdőből énekelt. A már ismert zeneszámok után több ízben tört ki a taps, mely az énekeseken kívül a zenekar ügyes vezetőjének, *Stephanides* Károlynak is szólott, ki az operett betanításával és dirigálásával elég nehéz munkát teljesített.

*

* **Népdalok.** *Vikol* Simon jó nevű kolozsvári zene szerzőtől hat magyar népdal jelent meg a napokban. A tehetséges zene szerzőnek legújabb dalai is sok közvetlenségről, mély érzésről és eredetiségről tesznek tanuságot s valószínűleg nem fognak soká ismeretlenek maradni a közönség előtt. *Vikol* Simon neve már évek óta ismeretes a magyar zene szerzők között, s zenei apróságait, melyekkel különböző időkben fellépett a nyilvánosság előtt, a közönség és a kritika is mindenkor egyforma elismeréssel fogadta. A dalfűzet ára 80 kr. Kapható a szerzőnél és Stief Jenő kolozsvári papirkereskedőnél.

Táviratok.

A magyar delegáció.

Budapest, máj. 21. este 11 óra. Bécsből jelentik, hogy a magyar delegáció ünnepélyes megnyitása ma délelőtt 11 órakor volt.

A magyar delegátusok délelőtt 11 órakor gyültek össze a

magyar delegáció helyiségeiben, a honnan kocsin a Burgba hajtattak. Itt előbb a márványteremben gyültek össze, onnan teljes számban átvonultak a titkos tanácsosok termébe, hol félkörben állottak föl.

A király pont 12 órakor jött a terembe és a trónszékhez lépett.

Szapáry Gyula gróf beszédet intézett a királyhoz, melyben a politikai helyzetről szólva, erőt, egészséget kívánt a királynak.

A király szívélyesen válaszolt és a politikai helyzetet kielégítőnek mondta. Beszéde általában jó benyomást tett.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, máj. 22. (Bérlet 36 sz.)

MADARÁSZ.

Nagy operette 3 felv. Irta: West M. és Held I. Zenéjét: Zeller Károly.

Mária	— — —	Bárdi G.
Adelaida	— — —	Árpási K.
Csörsz	— — —	Gyöngyi I.
Szanizló	— — —	Mezei M.
Adám	— — —	Kassai K.
Postás Milka	— — —	Perényi M.
Kaskó)		Dezséri.
Laskó)	professzorok	Gabányi L.

Kezdeté fél 8, vége 10 órakor.

Regénycsarnok.

Maklaren Dávid kalandjai.

— Angol regény. — (16)

IV. FEJEZET.

Tengerre szállok a Covenant hajón.

Korom sötétben, minden tagomban fájdalommal, összekötött kezekkel és lábakkal tértem magamhoz. Az egész világ forgott velem, a tengeri betegség miatt. Világos pillanataimban, mély kétségbeesés vett erőt rajtam s mérges harag nagybátyám iránt, ki ismét becsapott. Aztán ismét önkívületbe estem.

Midőn végre föleszméltem, kívülől behallatszott a szél sivítása, a hajó veszedelmesen hánykódott, úgy gondoltam viharral kelle küzdenie. Egyszerre a fedélzeten az ágyu megdördült. Abban a hitben voltam, hogy ez a vészjel és mi sülyedő félben vagyunk. Később tudtam meg, hogy a kapitány szülővárosa előtt hajóztunk el s ő — mint mindig — most is diszlóvéssel üdvözölte szülőföldét.

Nem tudom mennyi idő telt el, mert én sem éjet. sem napot nem tudtam megkülönböztetni — mikor egy kézi lámpa szokatlan fényére ébredtem föl.

— Hogy vagyunk? — hangzott felém.

Egy sóhajtással feleltem, mire látogatóm mellém térdelt, ütemet tapogatta s hozzá kezdett, hogy kimossa és bekötözze fejsebemet.

— Csinos kis plezur! — mon-

dá — de nem tesz semmit, majd jobban leszünk. Kérdezte, hogy eszem-e húst?

Azt feleltem, hogy nem bírok rá sem nézni, mire ő egy bádog edényből vizes pálinkát adott, s aztán magamra hagyott.

Jó idő telhetett el, midőn a kézi lámpa fölöttem újra megjelent a zöldszemű látogató ismét leereszkedett a lépcsőn. De most nem egyedül jött, a kapitány is vele volt. Egyik sem szólt egy szót sem, de az első kibontotta sebkötélkememet és kötözgette míg Simpson sötét vészt josló tekintettel nézett engem.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: **Sebő József.**

Kiadja: a „Gutenberg“ nyomda.

Nyilttér.*)

Az „Ujság“ május hó 21-iki számában a közönség köréből „Arczátlan reklam“ czímmel és C. A. (azaz Clauser Adolf) aláírásával ellátott főrmédvényt látott napvilágot, melyben a közönséges szerelőlől újságíróvá átvedleni akaró cikkíró, tekervényes utakon át mintegy lesből, reám tör, holott a hosszú bevezetésben csak a közönség érdekeinek hivatott szószólójaként óhajtszerezepelni. Egyszerre kiugrik a bokrok közül, mint a nyugalomban megzavart fenevad és a személyeskedés terére hurcolja a közönség látszólagos érdekét, tulajdonképpen azonban az ő fenyegetett érdekét akarja velem szemben védeni, illetőleg sárral dobál engem, holott azt hiszi, hogy „moral“ prédikál.

Pedig, pedig Uram! Ön nincs hivatva moralt prédikálni, ön csak feltolja magát és oly színben akar feltűnni, mintha a közjó szolgálatába szegődött volna. Hát nem veszi észre, hogy Ön hivatlan prókátor!

Ön akarja a gyékényt alólam kirántani, aki velem együtt egy gyékényen árult!

Ön csak abban különbözik tőlem, hogy *országos* neve a cégében szerepelt, mert máskülönben velem együtt szinte a bíróság elé került volna.

Cselekedeteink az irodában tökéletesen megegyezők voltak, én jogosulatlanul bár, mint ön mondja a társceleg pénztárából előlegeket vettem fel. Vajjon Ön nem ugyanazt cselekedte-e? Önt a bűnvádi üldözés elől menti a társcelegből kifolyó viszonya, engemet a magyar elfogulatlan igazságszolgáltatás. Hisz a tárgyalás folyamán beigazolást nyert azon állításom, hogy én rendes évi fizetésem felül az üzleti haszonnak bizonyos %-át élveztem, minélfogva cselekedetem még csak nem is minősíthető sikkasztásnak, hanem könyelműségből eredő nagyobb előlegek felvételeinek.

Maga a birói ítélet — hisz maga is beismeri fájó szívvel — azért annyira enyhe, mert maga a bíróság sem látott cselekedetemben valami főbenjáró bünt fennforogni.

Egyébként a jó hang, illem

és tisztesség megkövetelik minden félművelt polgártól azt, hogy jogerős birói ítéleteknek elébe ne vágjon, mert ügyem folyamatban van s nem az új büntető törvény humanus §§-inak köszönhetem szabad lábon léte- met, hanem egyszerűen felebb- zésemmnek.

Önnek az egész cikkéből a lóláb látszik ki, ön nemcsak az én megélhetésemet irigyli, Ön hirlapírói babérokra vágyik. Ön egy beteges képzelődő ember, ki a szerelói állást mellék foglalkozásnak tekinti és főfoglalkozásaként a hirlap irodalmat üzi, melyhez azonban csak annyit ért, a mennyit másnak agya termel. Maradjon uram a kaptafánál és dolgozzék csendes resignatioval, hogy családját tisztességesen fenntarthassa. Ne üzzön valamenyi helyi lapban gyüle- tes személy cultust, hisz maga érzelmeire nézve állítólag független demokratikus socialista. Vagy mit is mondok, de hogy, ön egy közönséges anarchista. Elég alkalmam volt az irodában együttlétünk alkalmával megismer- nemi Önnek furcsa izü és színü világ nézeteit, tehát bátran mondhatom. Hisz ösmerem Uram önnek minden gondolatát, minden szavából a kenyér irigység ri ki, mert fél tőlem, nem a személyemtől, hanem a szaktudásomtól. Hiába ócsárol engem a nagy közönség előtt, mert az a hangjából meg a kezéből is Ezsaura ösmer önben.

Engemet t. uram a nagy közönség ma is az ön által hivatkozott birói ítélet daczára tisztességes, szakértő, jóra való embernek ösmer s ha könyelműséget követtem el azért szívesen fogom a következményeket elviselni. Ön tehát a mint a jövő azt megfogja mutatni az „Arczátlan reklam“ czimü cikkének közreadásával nekem csak újabb reklámot csinált, mely nekem ugyan hasznomra, Önnek azonban csak kárára lesz, úgy anyagi, mint erkölcsi szempontból.

A „bölcs hallgat“ ezt kellett volna elébb megfontolnia, nem pedig pellengére állítani engemet egyszerűen azért, mert tisztességes megélhetésre törekszem. Járra össze Kolozsvár összes nyilvános helyiségeit és hallgassa meg az elfogulatlan olvasók kritikáját az ön által aláírt, de más által szerkesztett cikknek.

Jól tudja a multból, hogy minden számot tevő tényezője a kolozsvári társadalomnak csak velem tárgyalt, ha a vállalatnál elintézni valója volt. Ön csak „in-effigie“ volt, ma talán tényleg van, mert nincs olyan ki ön helyett szakértelmét és tudását latba vesse.

Ön provokált, erre felelnem kellett nem pávatollaskodás visz a nyiltterezésbe, hanem reputatiomnak megőrzése a nagy közönség színe előtt, melynek jóindulatára, bizalmára szükségem van.

Ezzel az ügyet részemről végleg befejezettnak nyilvánítom.

E. V.

*)E rovat alatt közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

HIRDETÉSEK.

Dijmentes felvétel.

A jótékonyág apostolának nevét viselő „Báró Hirsch Mór“ egyesület felvesz tagokat egész 50 éves korukig. Ezen egyesület célja: Törzstagjait és hozzátartozóit betegség esetén az egyesület költségén gondos orvosi gyógykezelésben, gyógyszerek díjmentes kiszolgáltatásában és a törzstagokat heti 10 korona pénzsegélyben részesíteni, valamint elhalálása alkalmából hátramaradott családjának megfelelő segélyösszeget nyújtani; ezáltal egyesületünk hivatalnokok, kereskedők és kisiparosok részére különösen ajánlatos.

Az egyesület 3 osztályt állított fel és pedig:

Az A) osztályba felvételnek tagok 40 éves korig; havi járulék 5 korona és 1 korona pótdíj; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai az alapszabályokban foglalt feltételek mellett 2400 korona segélyösszegben részesülnek,

A B) osztályba felvételnek tagok 45 éves korig; havi járulék 3 korona 40 fillér és 70 fillér pótdíj; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 1200 korona segélyösszegben részesülnek, végre;

A C) osztályba felvételnek tagok 50 éves korig; havi járulék 2 korona 60 fillér és 50 fillér pótdíj; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 600 korona segélyösszegben részesülnek.

Tagul felvétetik — és pedig folyó évi május hó végéig teljesen díjmentesen, minden feddhetetlen jellemű egyén, állás, vallás és nemre való külömbőség nélkül.

A „Báró Hirsch Mór“ jótékonyági és önszegélyező egyesület vezető-sége a magas kormányhatóság által szentesített alapszabályai alapján egy új osztályt létesített az u. n. *cselédosztályt*, mely — nemes célját és eddigi működését tekintve — úgy a gazdáknak, mint a cselédeknek egyaránt hasznos szolgálatot tesz.

Az ezen osztályba belépő cseléd-tartó tagok csekély évi 4 korona tagsági díj fizetése ellenében abban a rendkívüli kedvezményben részesülnek, hogy azt a terhet, melyet az 1875. év III. törvény-cikk 1 §-ának 5. pontja rájuk ró, helyettük az egyesület vállalja magára, vagyis beteg cselédjeiket — a gazda teljes megkímélésével — valamely nyilvános kórházban saját költségén gyógykezeltet,

Ha tekintetbe vesszük, hogy egyetlen egy megbetegedési eset a cseléd-tartónak egyéb kellemetlenségeken felül még 15 évi tagsági díjjal felérő költségeket okozhat egyszerre, feleslegesnek véljük annak további bizonyítását, hogy ezen új osztályt is a közérdeknek és a humanizmusnak áll szolgálatában.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt és jelentkezéseket elfogad Budapestben a központi irodában (VI., Teréz-körút 3. sz.) valamint a kolozsvári titkári hivatal Emke-tér 3. sz. (Kül-magyar u. 5. sz.)

4-4

„Báró Hirsch Mór“ Jótékonyági és önszegélyező-egyesület.

OLCSÓ ARJEGYZÉK.

Egy pár gyerek harisnya	10 krtól
Egy pár női egész kötött harisnya	20 „
Egy férfi egész kötött harisnya	15 „
Egy női czérna keztyű	16 „
Egy női glacé bőr keztyű	50 „
Egy férfi glacé bőr keztyű	75 „
Egy drb igen jó női mider	45 „
Egy drb czérna fejkendő	22 „
Egy drb saten fejkendő	13 „
Egy férfi gatyá	35 „
Egy drb férfi sapka selyem	25 „
Egy drb férfi sapka mosó	25 „
Egy drb fiu sapka mosó	18 „
Egy drb fiu-öv	20 „
Egy drb női bőr-öv	20 „
Egy drb női gyöngy-öv	30 „
Egy drb divatos férfi kalap minden színben	1.—
Egy fiu szalma kalap	15 „
Egy drb kitűnő férfi ing	1.10
Egy drb mintázott saten ing	85 „
Egy drb férfi gallér	13 „
Egy drb férfi gallér színes	16 „
Egy pár férfi kézelő színes és fehér	25 „
Egy drb fekete glott napernyő	95 „

Egy drb fehér saten napernyő női	1.35 krtól
Egy drb selyem napernyő színes és fekete	1.70 „
Egy napernyő ujdonság csikos saten	80 „
Egy drb glott esőernyő	1.80 „
Egy drb selyem esőernyő	1.70 „
Egy bő mosó kötény csipkével	30 „
Egy drb diszes gyerek köntös	55 „
Egy öltözék fiu ruha	1.20 „
Egy öltözék fiu ruha gyapjuból	1.50 „
Egy drb női vászon ing	50 „
Egy pár női torna czipő	75 „
Egy pár női fél brünner czipő	1.70 „
Egy pár női fél brünner szeges	1.90 „
Egy pár női fél bőr czipő szeges	1.85 „
Egy pár női czugos bőr czipő	2.30 „
Egy pár női fűzős bőr czipő	2.70 „
Egy pár női bőr czipő sárga	3.10 „
Egy pár női Chovro fűzős czipő	4.10 „
Egy drb olajos paplan	1.80 „
Egy drb gyapju saten paplan	3.50 „
Egy drb női blouz	75 „
Egy drb női blouz Zephiből	1.60 „
Egy drb női blouz piketből	2.20 „
Egy drb női blouz Glottból	2.— „

BENIGNI ZS.

3-5

uri- és női divatárak üzletében, Wesselényi Mikós-utca 4. sz.

Adler A. Adolf

áruraktára

Károlinater (Óvár) Viz-utca sarkán.

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani dusan berendezett áruraktáromat, hol jó minőségű vásznakat Damast árukat, kanavászok, csipke és szövet függönyök, ágy és asztal garnitúrák, asztali futó és ágy szőnyegek, gyermek-kocsik, tükör és kép és még több fel nem sorolható cikkek előnyös feltételek mellett részletfizetésre a legjutányosabban szolgálók.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

Adler A. Adolf.

3-5

Hirdetéseket

olcsó árban vállal

A „KOLOZSVÁRI UJSÁG“

kiadóhivatala,

Deák Ferencz-utca 18. szám és

a „Glóbus“ hirlapirodában

Mátyás király-tér 20. szám.

Többszörös hirdetésnél nagy árkedvezmény.

Mayer Sámuel

szállító és fuvarozó.

Vállalkozik:

fuvarozásokra és szállításokra saját kocsijain.

Ajánlja 5-7

butorszállító kocsijait költözködésekre.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Főüzletem tőkésítése céljából Kolozsvárt, Mátyás király-tér 16. sz. (Unió-utca sarok), a róm. kath. plébánia házában levő

férfi divat fiók-üzletemet berendezéssel együtt

beszerzési áron, részben azon alól is, hatósági engedély alapján sürgősen kiárusítom. Ott kaphatók: divatos nyulszőr, gyapju, szalma- és vászonkalapok, sapkák, férfi ing különlegességek, harisnyák, zseb- és nyakkendők sok ezer példányban; eső és gyapju-szövet felöltők, sport cikkek, séta pálcák, eső- és napernyők, pénzes- és dohány tárczák, illatszerek, inggombok, házi és sárczipők.

A ki jutányosan jó árukat venni óhajt, az szerencsétlenül mielőbb.

1-3

Kiváló tisztelettel

SCHÉFER ANDRÁS.